

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 05 0 U 001137 25 Uvp
Sarajevo, 01.08.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Danilović Edine, kao predsjednika vijeća, Džerahović Emire i Babić Stanković Aleksandre, kao članova vijeća, te Beganović Namire, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja T.M. iz N.G., ul. S. bb, zastupanog po punomoćniku Mandić Nadi, advokatu iz Istočnog Sarajeva, ul. Karađordeva br. 10, protiv akta broj: FZ3/8/1-31-1-238-21/22 od 26.09.20024. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari obustave isplate starosne penzije, odlučujući o zahtjevima tužitelja i tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenim protiv presude Kantonalnog suda u Goraždu broj: 05 0 U 001137 25 U 2 od 23.04.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 01.08.2025. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Zahtjevi za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažavaju, presuda Kantonalnog Goraždu, broj: 05 0 U 001137 25 U 2 od 23.04.2025. godine se ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Goraždu, broj: 05 0 U 001137 25 U 2 od 23.04.2025. godine tužba tužitelja je djelimično uvažena pa se obavezuje tuženi da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 437,18 KM u roku od 30 dana, dok se u preostalom dijelu tužba odbija kao neosnovana.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj, po punomoćniku, pobija navedenu presudu prvostepenog suda, zbog povrede federalnog zakona i povreda pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješavanje ove upravne stvari, te povrede člana 6. i člana 1. uz Protokol broj 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, iz razloga koji su u zahtjevu navedeni i detaljno obrazloženi. Ističe da je pobijana presuda zasnovana na povredama odredbi člana 39. i 58. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, te da nadležni organi u ponovljenom postupku nisu postupili po obavezujućim uputama iz ranije presude Kantonalnog suda u Goraždu, broj: 05 0 U 001137 22 U od 28.11.2022. godine, a da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude propustio da ocjeni sve navode tužbe i sam riješi konkretnu upravnu stvar na način kako je to predloženo u tužbi, te da odluči o svim zahtjevima u skladu s odredbom člana 59. Zakona o upravnim sporovima, čime je povrijedio i odredbe člana 129. stav 4. i 5. Zakona o upravnom postupku. U konačnici ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odlučio o troškovima

postupka, na način i u iznosu kako je to pobliže navedeno u izreci presude, pa predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijana presuda prvostepenog suda poništi i ostavi na snazi rješenje Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, Kantonalne administrativne službe BK Goražde od 06.08.2013. godine. Ujedno predlaže da sud obaveže tuženog da tužitelju naknadi troškove postupka u cijelosti prema priloženom troškovniku, te na osnovu člana 59. Zakona no upravnim sporovima pokrene disciplinski postupak protiv odgovornog lica tuženog zbog nepostupanja po navedenoj presudi Kantonalnog suda u Goraždu, broj: 05 0 U 001137 22 U od 28.11.2022. godine. Alternativno predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

Također, tuženi je protiv navedene presude prvostepenog suda podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, kojim pobija odluku o troškovima postupka, zbog povrede odredbi člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku u vezi s odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima, a u zahtjevu navodi da je konkretna upravna stvar riješena na način da je pobijanom presudom u pogledu odluke o glavnoj stvari, kojom je traženo poništenje predmetnih upravnih akata penzionih organa, tužba odbijena kao neosnovana, tako da tuženi nije ni obavezan tužitelju nadoknaditi sporne troškove postupka u iznosu od 437,18 KM, kako mu je naloženo pobijanom presudom. Radi svega izloženog predlaže da ovaj sud zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži i pobijanu presudu u pogledu odluke o troškovima postupka ukine.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Tužitelj je u odgovoru na zahtjev tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima u spisu i obrazloženju pobijane presude proizilazi: da je pravosnažnim rješenjem prvostepenog organa (Kantonalne administrativne službe za Bosansko-podrinjski kanton Goražde), broj: 1810-0171/12-1 od 06.08.2013. godine tužitelju priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije u iznosu od 106,021 KM počev od 01.12.2011. godine, koji pada na teret tuženog primjenom odredbi Sporazum o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 24/00), te da isto rješenje nije stavljeno van snage do dana donošenja osporenih akata nadležnih organa; da je prvostepeni organ dana 30.10.2010. godine, po službenoj dužnosti pokrenuo postupak u kojem je donio rješenje broj: FZ8/2-31-1-27307-2/20 od 15.02.2021. godine, kojim je tužitelju obustavljena isplata starosne penzije za period od 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine, zbog statusa osiguranika u obaveznom osiguranju, s pozivom na odredbe člana 116. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18); da je tužitelj protiv tog rješenja izjavio žalbu, koja je ranijim rješenjem tuženog, broj: FZ3/8/1-31-1-238-2/22 od 08.09.2022. godine, odbijena kao neosnovana, nakon čega je tužitelj protiv tih rješenja podnio tužbu upravnom sporu, koja je presudom prvostepenog suda, broj: 05 0 U 001137 22 U od 28.11.2022. godine uvažena i navedena rješenja poništena, te predmet vraćen prvostepenom organu na ponovno rješavanje,

uz obavezujuću uputu da otkloni povrede pravila postupka na kojima su ista zasnovana i pravilno primjeni materijalno pravo, te odluči o zahtjevu za naknadu troškova postupka u skladu sa odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima, u vezi sa odredbama člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku; da je prvostepeni organ u izvršenju navedene presude donio predmetni prvostepeni zaključak od 08.02.2023. godine, kojim je obustavljen predmetni postupak, s pozivom na odredbe člana 129. stav 4. i člana 218. Zakona o upravnom postupku, u vezi sa odredbama člana 12. d) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, cijeneći da u spornom periodu obustave isplate penzije (od 01.03.2018. do 10.12.2019. godine) tužitelj nije bio u radnom odnosu; da prvostepenim zaključkom od 08.02.2023. godine prvostepeni organ uopće nije odlučio o troškovima postupka, kako mu je to naloženo navedenom presudom, te da je protiv tog zaključka tužitelj podnio žalbu, koja je osporenim rješenjem tuženog od 26.09.2024. godine odbijena kao neosnovana, cijeneći prvostepeni zaključak pravilnim i zakonitim, jer je tuženi našao da je tužitelj bio osiguranik djelatnosti, odnosno član organa upravljanja koji za svoj rad prima ugovorenu naknadu u skladu sa članom 12. stav 1. tačka d) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pri čemu se pozvao i na Sporazum o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja, te presude Ustavnog suda Federacije BiH, broj: 36/18 od 12.11.2019. godine (objavljena u „Službenim novinama FBiH“, broj: 93/19) i broj: U-13/22 od 09.05.2023. godine (objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 19/22), kojim je utvrđeno da odredbe člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (na osnovu kojih je ranijim rješenjima tužitelju obustavljena isplata starosne penzije), nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine; da dispozitivom osporenog rješenja od 26.09.2024. godine tuženi uopće nije odlučio o troškovima postupka prema priloženom troškovniku, a da je u obrazloženju osporenog rješenja cijenio da zastupanje tužitelja po punomoćniku – advokatu u konkretnom postupku uopće nije bilo nužno i opravdano u smislu odredbi člana 112. stav 1. Zakona o upravnom postupku, jer je u vrijeme donošenja ranijih upravnih akata kojima je tužitelju obustavljena isplata penzije u pokrenutom postupku po službenoj dužnosti bila na snazi odredba člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18). Protiv tog osporenog rješenja tužitelj je podnio tužbu upravnom sporu, a nakon održane javne rasprave (koja je održana dana 02.04.2025. godine u prisustvu punomoćnika tužitelja i u odsutnosti uredno pozvanog tuženog) prvostepeni sud je djelimično uvažio tužbu, na način da je izrekom pobijane presude obavezao tuženog da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 437,18 KM u roku od 30 dana, dok je u preostalom dijelu tužba odbijena kao neosnovana, cijeneći predmetne odluke penzionih organa o obustavi predmetnog postupka pokrenutog po službenoj dužnosti, pravilnim i na zakonu zasnovanim, s pozivom na odredbe člana 11. i 12. tačka d) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te odredbe člana 218. stav 1. u vezi sa članom 129. stav 4. i 5. Zakona o upravnom postupku. U dijelu odluke o troškovima postupka prvostepeni sud je našao da je tužba tužitelja osnovana, cijeneći da mu kao neukoj stranci, s obzirom na konačan uspjeh u predmetnom postupku od 7,16% pripada pravo na naknadu troškova upravnog postupka i upravnog spora u ukupnom iznosu od 437,18 KM u smislu člana 55. Zakona o upravnim sporovima u vezi sa članom 386. stav 2., 387. i 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku, članom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/05) i člana 12., 13., 18., 19., 26., 27., 29. i 31. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/04).

Imajući u vidu sadržinu izreke i obrazloženja pobijane presude, te sadržinu predmetnih upravnih akata tuženog i prvostepenog organa, podneseni zahtjevi za vanredno preispitivanje sudske odluke, po ocjeni ovog suda pokazuju se osnovanim.

Naime, osnovano se navodima zahtjeva tužitelja za vanredno preispitivanje ukazuje da je izreka pobijane presude nerazumljiva i kontradiktorna obrazloženju pobijane presude, te da je odluka o troškovima predmetnog upravnog postupka zasnovana na povredi pravila postupka koja je mogla biti od uticaja na rješavanje ove upravne stvari.

Ovo iz razloga što, iako je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude pravilno cijenio da je donošenjem osporenih akata tužitelj uspio u predmetnom upravnom postupku i upravnom sporu, te da je zastupanje tužitelja (kao neuke stranke) u ovoj upravnoj stvari bilo nužno i opravdano, izrekom pobijane presude prvostepeni sud nije pravilno odlučio o postavljenom tužbenom zahtjevu tužitelja za naknadu troškova upravnog postupka i upravnog spora u ukupnom iznosu od 1.535,62 KM (prema priloženom troškovniku sa zapisnika s glavne rasprave od 02.04.2025. godine), budući da uopće nije odlučio za koji iznos troškova je tužitelj odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova postupka, a niti je u obrazloženju pobijane presude dao razloge za takvu odluku. Pri tome valja istaći da je predmetni upravni postupak obustave isplate penzije pokrenut po službenoj dužnosti, dakle bez zahtjeva tužitelja i isti je u cijelosti obustavljen, nakon čega su u ponovnom postupku tužitelju isplaćene penzije za utuženi period u ukupnom iznosu od 4.323,54 KM, koji iznos je tužitelj označio kao vrijednost predmetnog upravnog spora, pa shodno tome prvostepeni sud je bio dužan cijeliti uspjeh tužitelja u predmetnom postupku prema navedenom iznosu, koji je tužitelju prema podacima u spisu u cijelosti isplaćen. Stoga je nejasno po kojem pravnom osnovu je prvostepeni sud cijenio da je donošenjem osporenih akata tužitelj uspio u predmetnom postupku samo sa 7,16%, te da ukupni troškovi tužitelja iznose 437,18 KM, te da mu od toga za sastav tužbe u ovom upravnom sporu pripada samo iznos od 17,18 KM ($240,00 \text{ KM} \times 7,16\%$), a iznos od 420,00 KM na ime naknade troškova upravnog postupka i prethodnih sudskih troškova koji se odnose na sastav žalbe u upravnom postupku u iznosu od 180,00 KM i sastav tužbe u upravnom sporu u iznosu od 240,00 KM.

Imajući u vidu navedeno, osnovano se i navodima zahtjeva tuženog za vanredno preispitivanje pobijane sudske odluke ukazuje na nerazumljivost izreke pobijane presude u pogledu odluke o troškovima postupka i njene kontradiktornosti sa obrazloženjem, pa je iz navedenih razloga ovaj Sud zahtjev tužitelja i tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke ocijenio osnovanim, te je primjenom člana 46. stav 2. i 3. Zakona o upravnim sporovima pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu kako bi u ponovnom postupku, u skladu sa zakonom i uočenim nedostacima i primjedbama ovog Suda, u tom dijelu donio pravilnu i zakonitu odluku.

Zapisničar
Beganović Namira, s.r.

Predsjednik vijeća
Danilović Edina, s.r.